

Backstage: Kuidas hääled sündisid

1. Eesmärk ja raamistik

Narva hääled ei ole intervjuud, vaid **reaalsetest vestlustest, hoiakutest ja pingetest fiktiivselt tihendatud kujutused**. Need on loodud avalikult kättesaadavate allikate põhjal, mis käsitlevad Eesti ühiskonna, ajaloo ja tänapäeva teemasid – eriti eesti- ja venekeelse elanikkonna vahelisi pingeid.

Eesmärk on muuta nähtavaks **empaatia ja mitmehäälsus** – ilma dokumentaalset täpsust taotlemata.

—

2. Uurimistöö ja materjalibaas

A. Allikate tüübid

- **Uudisteportaalid** (ERR News, Euractiv, NZZ, France24) → poliitilised ja sotsiaalsed arengud
- **Teaduspublikatsioonid** (Tartu Ülikool, OSCE, ResearchGate, FPRI) → analüüsid keele, identiteedi ja lõimumise teemadel
- **Mälestused ja foorumipostitused** → keelelised nüansid ja igapäevane reaalsus

B. Ajavahemik Materjalid aastatest **2022–2025**, sealhulgas:

- keelepoliitika ja haridusreformid Eestis
- noorte täiskasvanute töö- ja rändemustrid
- Narva ja Tallinna vaheline suhe ning piirielu kogemus
- piiri ja Venemaa tajumine

—

3. Tihendamise protsess

1. **Ekstraheerimine:** Olulised tsitaadid, mõisted ja olukorrad eraldatakse erinevatest allikatest.

2. **Kombineerimine:** Erinevate inimeste või meediaväljaannete sarnased väited ühendatakse üheks fiktiivseks tegelaseks, et peegeldada tüüpilisi hoiakuid.

3. **Keeleline kohandamine:** Sõnavara ja rütm kujundatakse selliselt, et kõla oleks usutav, kuid mitte dokumentaalne.

4. **Kontekstikontroll:** Iga stseen püütakse – võimaluse piires – **faktide ja Narva/Eesti tegelike häältega kooskõlastada**, et saavutada tasakaalustatud pilt.

—

4. Taust kui teine kiht

Iga dialoogi all paikneb **valikuline „taustakiht“**. See seob lühikesed kontekstiandmed (andmed, suundumused, mõisted) tõlgendava peegeldusega ja loob silla **uurimistöö** ja **kunstilise tihenduse** vahel. Nii on võimalik mõista, **kust mingi hääle toon pärineb**, katkestamata lugemise voolu. Siit leiab ka iga hääle avalikult kättesaadavad **allikad ja resonantsipunktid**.

---

5. Eetika ja vastutus

Dialoogid austavad **reaalsete inimeste ja rühmade väarikust**. Need väldivad sildistamist, ironiat ja süüdistamist. Fiktsioon teenib **mõistmist, mitte hinnangut** - otsides **faktilise ja tajutud tõe vahelist resonantsi**.

Ükski lause dialoogides ei ole sõna-sõnalt tsiteeritud - aga võib-olla võiks iga lause, teatud olukorras, **tõesti nii kõlada**.

---

6. Vastutusest loobumine

„Tekstid on reaalsest teemast inspireeritud kunstilised tõlgendused. Need põhinevad avalikult kättesaadavatel allikatel, kuid ei kujuta endast ajakirjanduslikke ega teaduslikke väiteid. Tegelased ja olukorrad on fiktiivsed - päriselust inspireeritud, kuid mitte sellega identsed.“

[Sissejuhatus](#) | [11 häält](#) | [Koostöö tehisintellektiga](#)

kompendum:narva_quellenmatrix_2025.csv

From:
<https://stefanbudian.de/> - **Stefan Budian**

Permanent link:
<https://stefanbudian.de/doku.php?id=narva:ee:methode&rev=1761645406>

Last update: **2025/10/28 10:56**

